

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2006.GODINU**

Sarajevo, travanj 2007. godine

KAZALO

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sustav internih kontrola	5
3.2.	Proračun	7
3.3.	Izvršenje proračuna	8
3.4.	Nabave	9
3.5.	Popis sredstava i izvora sredstava	10
4.	Korespodencija	10
5.	Sažetak	10

Privitak 1: Tablica 1 «Izvršenje proračuna za razdoblje 01.01. - 31.12. 2006.godine»

Privitak 2: Komentari na Nacrt Izvješća broj: 12-16-1-1388-3/07 od 24.05.2007. godine;

Privitak 3: Odgovor na komentare na Nacrt Izvješća broj: 05-1-16-1-325-2/07 od 31.05.2007. godine.

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i finansijskog poslovanja Ministarstva obrane BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo) za 2006. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za finansijska izvješća, za postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski temelj revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvješćivanje.
- 1.4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razuman temelj za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Ministarstva za 2006. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Ministarstva na dan 31.12.2006. godine osim za učinke koji na finansijska izvješća mogu imati pozicije koje se odnose na slijedeće:

- U Ministarstvu i dalje postoji izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za upravljanje resursima i tajnika Ministarstva, što je posljedica skoro identičnih ovlaštenja i odgovornosti za ta radna mjesta koja su definirana važećim Zakonima (točka 3.1. Izvješća);
- Nedovoljno pouzdan sustav internih kontrola u dijelu internog nadzora nad poslovnim procesima planiranja proračuna i praćenju i izvješćivanju o izvršenju proračuna (točka 3.2; 3.3. Izvješća);

- Ministarstvo nije u potpunosti realiziralo preporuke dane u Izvješću o izvršenoj reviziji za 2005. godinu (točka 2. Izvješća);
- Ministarstvo u pojedinim slučajevima nije trošilo javni novac sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama (točka 3.4. Izvješća);
- Ministarstvo je izvršilo nepotpun popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis građevinskih objekata i sredstava u pripremi (točka 3.5. Izvješća).

Sarajevo, 10.04.2007. godine

II REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Uvod

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) utemeljeno je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave BiH («Sl. Glasnik BiH» broj: 5/03 i 42/03). Visoki predstavnik za BiH je, u svibnju 2003. godine, donio Odluku kojom se uspostavlja Povjerenstvo za obrambenu reformu (u daljem tekstu: Povjerenstvo) sa temeljnim zadatkom da utvrdi pravne mjere, kao i ustavne i zakonske odredbe neophodne za reformu obrambenih struktura BiH, sa ciljem prihvatanja kandidature BiH za ulazak u partnerstvo za mir. Istom Odlukom Povjerenstvo je zaduženo da, sukladno utvrđenim principima, između ostalog pripremi zakone na državnoj razini uključujući i državni zakon o obrani. Sve do prosinca 2003. godine kada je Visoki predstavnik za BiH, donio Zakon o obrani Bosne i Hercegovine («Sl. Glasnik BiH» broj: 43/03 i 88/05) kojim je reguliran jedinstven obrambeni sustav BiH, te poslove je obavljao Stalni komitet za vojna pitanja BiH.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH («Sl. Glasnik BiH» broj: 42/03) utvrđena je nadležnost Ministarstva i to za:

Stvaranje i održavanje obrambenog kapaciteta, kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH; Nadzor nad svim aspektima Oružanih snaga BiH; Predstavljanje u međunarodnim odnosima vezano za pitanja obrane; Izradu, pregled i ažuriranje obrambene politike BiH, koju odobrava Predsjedništvo BiH; Izradu i odobravanje politika i propisa u pogledu ustroja, administracije, obuke, opremanja i upotrebe Oružanih snaga BiH; Osiguranje da BiH poštuje međunarodne obveze vezano za pitanja obrane; Aktiviranje jedinica pričuvnog sastava i kategorija rezervista za sve operacije, izuzev planirane obuke; Razmještanje ili upotrebu bilo kojeg dijela Oružanih snaga van BiH za sve operacije ili aktivnosti obuke; Izdavanje instrukcija načelniku Zajedničkog štaba BiH za upotrebu ili razmještanje bilo koje jedinice Oružanih snaga unutar BiH za potrebe koje nisu obuka; Uspostavljanje postupaka za odobravanje vojne pomoći civilnim vlastima u slučaju prirodnih katastrofa i nesreća, po ovlaštenju danom od Predsjedništva BiH; Ustanovljavanje postupaka koji osiguravaju transparentnost funkcija Ministarstva i ostale nadležnosti definirane u Zakonu.

Ministarstvo je donijelo glavni godišnji plan rada za 2006. godinu koji se uglavnom svodi na aktivnosti ispunjenja uvjeta za prijem Bosne i Hercegovine u Partnerstvo za mir kao i realiziranje reformskih procesa obrane Bosne i Hercegovine.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Ministarstva za 2005. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti u poslovanju Ministarstva opisane u Izvješću i rukovodstvu je sugerirano da te nepravilnosti razmotri, te da poduzme određene aktivnosti na otklanjanju istih.

Ministarstvo je u propisanom roku od 60 dana, a sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije, dane u navedenom Izvješću i danim preporukama u prethodnoj reviziji, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja nepravilnosti koje su identificirane u revizijskom izvješću za 2005. godinu utvrdili smo da je Ministarstvo djelimično otklonilo te slabosti i nepravilnosti kako slijedi:

Realizirane preporuke:

- Djelimično su izvršena unaprjeđenja u planiranju proračuna;
- Uz izvješće o radu za 2006. godinu dostavljeno je i finansijsko izvješće;
- Uspostavljena je kontrola unosa podataka u ISFU sustav;
- Usvojena je Odluka o visini telekomunikacijskih troškova za službene fiksne telefone;
- Izvršena je uplata propisanih poreskih obaveza na temelju ugovora o korištenju stanova;
- Usvojen je Pravilnik o školovanju i usavršavanju u Ministarstvu;
- Ministarstvo je otklonilo nedostatke utvrđene u blagajničkom poslovanju;
- U Ministarstvu se doslijedno primjenjuje modificirana računovodstvena osnova kod priznavanja rashoda;
- U Ministarstvu se primjenjuju interna pravila koja uređuju uporabu službenih automobila;
- U većini slučajeva, prigodom nabava roba i usluga i izvođenju radova Ministarstvo se pridržavalo odredbi Zakona o javnim nabavama;

Aktivnosti koje su u tijeku:

- Nadogradnja postojećeg sustava internih kontrola koja se prevashodno ogleda u aktivnostima na izradi, usvajanju i primjeni Politika sustava internih kontrola.

Preporuke koje nisu realizirane:

- Ministarstvo nije usvojilo Pravilnik o internoj kontroli;
- U 2006. godini nisu izvršena razgraničenja ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za upravljanje resursima i tajnika Ministarstva;
- Djelimično su izvršena unaprjeđenja u planiranju proračuna Ministarstva;

- U Ministarstvu su i dalje prisutni problemi u organiziranju i potpunom vršenju popisa sredstava i izvora sredstava;
- U Ministarstvu je i dalje izražen problem vezan za evidentiranje utrošenih sredstava za program posebne namjene «Vojno – diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inozemstvu».

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sustav internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja u Ministarstvu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju financijska izvješća, te da li je financijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine koji sadržava smjernice u svezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcijskog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama, izradom Politika sustava internih kontrola, čiji je prijedlog izradio Tim 3 formiran u okviru timova zaduženih za reformu obrane BiH i isti je baziran na smjernicama Ministarstva financija i trezora BiH. Potvrđeno nam je od strane odgovornih osoba u Ministarstvu da navedeni dokument nije usvojen i da se njegovo usvajanje i puna primjena očekuje u prvoj polovici 2007. godine do kada bi trebao da se okonča tranzicijski proces preuzimanja i popune personala.

Ured za reviziju podržava ovakav model pristupa uspostave sustava internih kontrola, te preporuča rukovodstvu Ministarstva da poduzme aktivnosti na blagovremenom usvajanju predloženog dokumenta o sustavu internih kontrola, koji će se bazirati na danim smjernicama Ministarstva financija i trezora BiH, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zlouporaba u poslovanju Ministarstva.

Najveća odgovornost za uspostavljanje sustava internih kontrola i samim tim i kontrolnog okruženja vezana je za rukovodstvo Ministarstva. Uspostavljanjem učinkovitog i uspješnog sustava internih kontrola najviše će koristiti rukovodstvu jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od prevara, grešaka i eventualnih zlouporaba.

U Ministarstvu je i u tijeku 2006. godine postojao izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti u internim aktima između zamjenika ministra za upravljanje resursima i tajnika Ministarstva, obzirom da su njihova ovlaštenja i odgovornost skoro identični, a utvrđeni su Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine i Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i uspješno trošenje javnog novca.

Uočili smo da proces tranzicije u oblasti obrane nije okončan do 28.12.2006. godine kako je to utvrđeno odredbama Zakona o obrani Bosne i Hercegovine. Prema riječima odgovornih u Ministarstvu, do kašnjenja u provođenju procesa tranzicije (preuzimanja personala iz bivših entitetskih ministarstava obrane) je došlo zbog kašnjenja u donošenju provedbenih akata koje prate taj proces. Uvjerili smo se da je postupak popune profesionalnim vojnim osobama okončan početkom 2007. godine, a da bi se postupak preuzimanja i popune civilnim osobama mogao okončati do kraja maja 2007. godine.

Takođe smo se uvjerali da proces preuzimanja imovine od bivših entitetskih ministarstva obrane nije okončan i da je neizvjesno do kada će taj postupak trajati. Temeljni razlog, prema riječima odgovornih u Ministarstvu, je taj što još nije potpisan Sporazum o preuzimanju perspektivne imovine između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i entitetskih vlada.

Kao posljedica odlaganja u preuzimanju imovine od bivših entitetskih ministarstava obrane u Ministarstvu su povećani troškovi održavanja imovine koja je proglašena neperspektivnom, obzirom da istom raspolaže Ministarstvo.

Mišljenja smo da bi naprijed opisana kašnjenja u provođenju tranzicije mogla imati za posljedicu odlaganje u provođenju zakonima utvrđenih aktivnosti te institucije.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu Ministarstva da poduzme dodatne aktivnosti u cilju implementacije procesa tranzicije obrambenog sustava Bosne i Hercegovine kako bi se osigurali uvjeti za učinkovito obavljanje poslova iz nadležnosti te institucije i smanjio rizik od eventualnih namjernih ili nenamjernih grešaka kao i eliminirali troškove održavanja imovine koja je proglašena neperspektivnom.

3.2. Proračun

Prijedlog proračuna za 2006. godinu Ministarstvo je dostavilo Ministarstvu financija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 310.841.858 KM u koji iznos je uključen program posebne namjene za provođenje tranzicije u iznosu od 10.336.451 KM, pod pretpostavkom da će u Ministarstvu u 2006. godini biti zaposleno 13.070 izvršilaca poslova predviđenih važećim Pravilnicima o unutrašnjem ustroju u entitetskim ministarstvima obrane i Ministarstvu. Predloženi proračun za Ministarstvo imao je slijedeću strukturu: za tekuće izdatke 279.942.382 KM, kapitalne izdatke iznos od 12.435.000 KM i programe posebne namjene iznos od 18.464.476 KM. Prijedlog proračuna u navedenom iznosu usuglašen je na radionici koja je održana u Neumu 11.11.2005. godine uz prisustvo predstavnika Ministarstva obrane; Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine te predstavnika međunarodne zajednice (NATO, OSCE, OHR). Zbog ograničenja u visini proračuna za 2006. godinu, Ministarstvo financija i trezora BiH je izvršilo korekciju predloženog proračuna na 278.100.000 KM u koji iznos su uključeni programi posebne namjene u iznosu od 11.355.000 KM. Predloženim proračunom predviđeno je 5 programa posebne namjene, a isti su odobreni u predloženim iznosima osim programa posebne namjene «Tranzicija» i to: «Vojno diplomatsko predstavljanje BiH u inostranstvu» u iznosu 2.097.000 KM, «Nato i PFP aktivnosti» u iznosu od 245.000 KM, «Misija podrške miru» 3.984.000, «Bilateralno – multilateralna saradnja» u iznosu od 1.401.000 KM, «Implementacija međunarodnih sporazuma» iznos od 401.000 KM i «Tranzicija» 3.227.000 KM (traženo 10.336.451 KM).

Ministarstvo je dobilo donaciju američke Vlade, u iznosu od 409.398 KM za financiranje špediterskih troškova nastalih po doniranoj opremi, a ista je evidentirana kao program posebne namjene. Također, Ministarstvu je odobrena donacija u iznosu od 64.358 KM za izradu instalacija za uvezivanje informacijskog sustava.

Kao posljedica kašnjenja u provođenju reformskih procesa obrambenog sustava Bosne i Hercegovine, Ministarstvu je odobreno tri puta prestruktuiranje ukupno odobrenih rashoda u iznosu od 37.025.111 KM uključujući i prestruktuiranja na programima posebne namjene što iznosi 13,31% od ukupno odobrenog proračuna.

Najveće umanjeње odobrenog proračuna izvršeno je sa pozicije bruto plate zaposlenih u iznosu od 15.418.188 KM, sa pozicije nabava materijala u iznosu od 10.692.690 KM i sa pozicije programa posebne namjene «Tranzicija» u iznosu od 3.227.000 KM, a što je posljedica kašnjenja u preuzimanju personala od bivših entitetskih ministarstava obrane (profesionalnih vojnih osoba i civilnih osoba). Naprijed navedena sredstva su preusmjerena na kapitalne izdatke (10.287.062 KM za opravku letjelica, 12.296.616 KM za naknade troškova zaposlenih, 7.194.400 KM za izdatke za usluge prevoza i goriva..).

Ukupno odobreni proračun za Ministarstvo, po izvršenim restrukturiranjima i uvećanju za iznos uplaćenih donacija iznosio je 278.573.756 KM sa slijedećom strukturom: tekući izdaci 257.111.913 KM, kapitalni izdaci 16.825.062 KM i programi posebne namjene 4.636.781 KM.

U Ministarstvu je formiran Odbor za sredstva obrane čiji je zadatak da prati planiranje i utrošak proračunskih sredstava. Uvjerili smo se da taj Odbor održava sjednice i na istim razmatra problematiku vezanu za praćenje izvršenja proračuna kao i donosi određene zaključke u cilju unaprjeđenja sustava planiranja i praćenja izvršenja proračuna.

Pregled traženog, odobrenog i utrošenog proračuna kao i ostvarenog broja uposlenih za razdoblje 01.01.-31.12.2006. godinu prikazan je u tablici broj 1. u privitku ovog Izvješća.

Iako svjesni činjenice da su naprijed navedene slabosti posljedica kašnjenja u provođenju reformskih procesa u obrambenom sustavu Ured za reviziju je mišljenja da Ministarstvo treba da donese procedure izrade i usvajanja nacrtu proračuna uzimajući u obzir analize i procjene potrebnih sredstava sa realno utvrđenim rokovima pojedinih faza tranzicije sustava obrane, kao i preuzetih obaveza, predviđenih donacija, plana potrebnih kapitalnih sredstava, programa posebne namjene itd. čime bi se izbjeglo stvaranje rezervi na pojedinim vrstama rashoda kao što su bruto plaće i programi posebnih namjena, na koji način se omogućava korištenje ovako stvorenog viška sredstava za druge potrebe. Uz kvalitetniju komunikaciju sa Ministarstvom financija i trezora BiH kao i ostalim institucijama koje odlučuju o visini potrebnih sredstava za Ministarstvo, postigle bi se realne procjene potrebnih sredstava što bi omogućilo i određene uštede javnog novca.

3.3. Izvršenje proračuna

Proračun Ministarstva je realiziran za tekuće izdatke, kapitalne izdatke i programe posebne namjene u iznosu 266.606.966 KM, što predstavlja 96% odobrenog proračuna ili manje za iznos od 11.966.760 KM u odnosu na odobreni proračun.

Ministarstvo je utvrdilo odgovarajuća pravila kojim se utvrđuje pojedinačno pravo na stvaranje pojedinih troškova i ograničavanja visine tih troškova. Međutim, uočili smo da se pojedina interna pravila nedosljedno primjenjuju što je posljedica nedovoljno izgrađenog sustava internih kontrola. Nepravilnosti koje smo uočili odnose se na slijedeće:

- Utvrdili smo da u Ministarstvu nisu usvojili program stručnog usavršavanja i školovanja za 2006. godinu (Pravilnik o istom je usvojen u julu 2006. godine). Uočili smo da je izvršena isplata iznosa od 1.330 KM i 1.360 KM za naknade obrazovanja i izdataka za specijalizaciju (tečaj) 3.241,84 KM bez prethodno provedene procedure internog oglašavanja i poziva zainteresiranim uposlenim da apliciraju za dodjelu tih sredstava.

Revizija je i ranije davala preporuku rukovodstvu da usvoji i dosljedno primjenjuje navedena interna akta i pravila potrošnje, a sve u cilju racionalnog, ekonomičnog i transparentnog trošenja javnih sredstava.

- U pojedinim slučajevima u Ministarstvu nisu dosljedno primjenjivali pravila o korištenju sredstava za mobilne telefone. Utvrdili smo da su pojedini koji imaju pravo na tu vrstu troškova te troškove ostvarili iznad dozvoljenog iznosa u prosincu 2006. godine, a da nije doneseno rješenje o priznavanju prekoračenja ili naknadi istog kako je to navedeno u tom aktu, iako je Sektor za financije i proračun skretao pozornost rukovodstvu na taj problem.

Takođe se nismo mogli uvjeriti da su za ostvarene troškove usluga korištenja interneta rukovodioci pojedinih organizacionih cjelina u okviru Ministarstva regulisali strukturu ovih troškova u okviru odobrenog proračuna kako je to predviđeno Odlukom o visini troškova interneta za 2006. godinu.

Utvrdili smo da su troškovi reprezentacije u mjesecu studenom 2006. godine po računima Službe za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine, u pojedinim slučajevima prekoračeni u odnosu na odobrene iznose i da za ta prekoračenja nisu donesena rješenja o priznavanju istih ili izvršena umanjenja plate za ta lica koja su izvršila prekoračenje odobrenog iznosa reprezentacije, a kako je to propisano internim aktom o utrošku sredstava reprezentacije.

Preporučamo rukovodstvu da dosljedno primjenjuje usvojene interne akte kojima je utvrđeno pojedinačno pravo i visina utroška tih sredstava i način pravljanja troškova iznad dozvoljenog iznosa, a sve u cilju racionalnog i ekonomičnog trošenja odobrenih sredstava za tu namjenu.

- Utvrdili smo da su u Ministarstvu neto plaće časnika za vezu Bosne i Hercegovine u Tampi - SAD u iznosu od 15.112,28 KM kao i naknade za topli obrok u iznosu od 2.304,00 KM knjižene na teret sredstava programa posebne namjene «Nato i PfP aktivnosti» umjesto na program posebne namjene «Misija podrške miru». Saopšteno nam je od odgovornih osoba da su to uradili iz razloga što nisu imali dovoljno raspoloživih sredstava na tom programu, te da je dokumentacija kasno dostavljena i da nisu iz tog razloga bili u mogućnosti da izvrše prestrukturiranje sredstava sa drugih pozicija;
- Takođe smo utvrdili da su na kontima «usluge smještaja», «izdaci za specijalizaciju i školovanje» i «usluge stručnog usavršavanja» programa posebne namjene «Bilateralno –multilateralne saradnje» zbirno knjiženi troškovi smještaja i ishrane za polaznike PSOTC tečaja u Butmiru u iznosima 26.065,35 KM, 68.454,05 KM, 58.674,90 KM i 68.454,05 KM a trebalo je iste odvojeno proknjižiti prema vrsti troška;
- Prigodom evidentiranja rashoda za program posebne namjene «Vojno diplomatsko predstavljanje Bosne i Hercegovine u inozemstvu» na kontu «Troškovi dnevnica u inozemstvu» evidentirani su i troškovi smještaja u iznosu od 3.160,50 KM koji nisu prikazani na putnom nalogu. Takođe na kontu «Troškovi fiksnih telefona» knjiženi su troškovi mobilnih telefona u iznosu od 1.134,38 KM i troškovi zakupnine za IV kvartal u iznosu od 5.867,49 KM, a na kontu «Unajmljivanje stanova» uz zakupninu za IV kvartal knjiženi su i troškovi interneta i investicionog održavanja u iznosu od 213,87 KM, PTT troškovi u iznosu od 321,83 KM i troškovi osiguranja stana u iznosu od 459,50 KM.

Ured za reviziju preporuča Ministarstvu da ubuduće prije priznavanja navedenih troškova izvrši detaljnu kontrolu vjerodostojnosti dokumentacije, donese interna pravila za utrošak sredstava iz programa posebne namjene, te da u cilju osiguranja zakonitog poslovanja pojača

nadzor nad ovim poslovnim procesima, kako se ovakvi propusti ubuduće ne bi ponavljali.

3.4. Nabave

Utvdili smo da u Ministarstvu, prigodom izbora dobavljača za isporuku roba i usluga, u pojedinim slučajevima nisu postupali sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama čija ukupna vrijednost prelazi iznos od 3.000 KM.

- Izbor dobavljača «BH TELECOM», «EUROPONET» i «BLIC NET» za pružanje internet usluga (ukupno ostvareni troškovi za 2006. godinu iznose 18.377,30 KM);
- Prilikom izbora dobavljača «ARMY SHOP» za isporuku reprezentativnog materijala u iznosu od 74.747 KM u Ministarstvu su se pozvali na član 5. stav 1.d) Zakona o javnim nabavama Bosne i Hercegovine, koji propisuje da se na Ugovore koji se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, vojnom opremom i namjenskim materijalom ne primjenjuju odredbe navedenog Zakona. Obzirom da se radi o reprezentativnom materijalu (upaljači, olovke, kalendari, rokovnici i mape sa logom Ministarstva) revizija je mišljenja da se u konkretnom slučaju trebao primijeniti adekvatan postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača propisan Zakonom o javnim nabavama za navedenu vrijednost reprezentativnog materijala.

Ured za reviziju je u svom prethodnom izvješću skretao pozornost na ovu vrstu nepravilnosti i davao preporuke da se pojača nadzor nad primjenom navedenog propisa kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali. Međutim, pored usvojenih internih pravila i procedura, prigodom nabava roba i usluga izostala je kontrolna aktivnost kojom bi se otklonili ovakvi propusti.

Preporučamo rukovodstvu da usvoji takve procedure za stvaranje materijalnih obveza koje omogućavaju predhodnu kontrolu i posebna odobrenja za zaključenje ugovora sa dobavljačima, kako bi se ubuduće spriječilo ponavljanje ovakvih propusta.

3.5. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da Ministarstvo nije izvršilo sveobuhvatan popis sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis sredstava u pripremi u iznosu od 11.583.808,49 KM, građevinskih objekata u vrijednosti od 3.695.991,45 KM i građevinskih objekata koji se vode na programu posebne namjene Donacija prijateljskih zemalja u iznosu od 64.358,15 KM. U postupku trajanja revizije Ministarstvo je izvršilo popis građevinskih objekata koji odgovara knjigovodstvenom stanju, a djelimično je izvršen popis sredstava u pripremi u iznosu od 11.389.422,95 KM, tako da je ostalo nepopisano 194.385,54 KM vrijednosti sredstava u pripremi.

Pored toga što predstavlja obvezu, potpun i sukladno propisima² proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvješćima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

²Međunarodni računovodstveni standardi; Instrukcija Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine o izradi i dostavljanju finansijskih izvješća proračunskih korisnika – institucija BiH za 2006. godinu.

Ured za reviziju je i u prethodnim izvješćima skretao pozornost na ovaj propust i davao preporuke da je potrebno posvetiti više pažnje prigodom organiziranja i vršenja popisa, te da se popisne aktivnosti obave kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

4. Korespodencija

Ministarstvu je uručen Nacrt Izvješća o izvršenoj reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Ministarstvo je dostavilo svoje komentare na Nacrt Izvješća.

Ured za reviziju je prihvatio sugestiju iz komentara na Nacrt Izvješća koja se odnosila na našu konstataciju u točki «5. Sažetak» u dijelu utvrđenih slabosti u planiranju budžeta za Ministarstvo i izvršio korekciju kako je navedeno u odgovoru na komentare na Nacrt Izvješća. Uz ostale komentare nisu dostavljeni novi dokazi koji bi mogli utjecati na izmjenu naših nalaza navedenih u Nacrtu Izvješća.

Na temelju naprijed iznešenog ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće o Izvršenoj reviziji Ministarstva za 2006. godinu.

U prilogu Izvješća dostavljamo vam komentare Ministarstva i naš odgovor.

5. Sažetak

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Ministarstva, sukladno odredbama Zakona o reviziji institucija BiH i INTOSAI standardima, uz uvažavanje općih uvjeta okruženja u kojima je poslovalo Ministarstvo. Revizijom smo utvrdili određeni broj nepravilnosti i nedostataka:

- U Ministarstvu i dalje postoji izražen problem upravljanja i rukovođenja u dijelu koji se odnosi na razgraničenje ovlaštenja i odgovornosti između zamjenika ministra za upravljanje resursima i tajnika Ministarstva, što je posljedica skoro identičnih ovlaštenja i odgovornosti za ta radna mjesta koja su definirana važećim zakonima (točka 3.1. Izvješća);
- Kašnjenje u reformskim procesima obrambenog sustava Bosne i Hercegovine (točka 3.1. Izvješća);
- Planirani proračun nije bio usklađen sa realnom dinamikom provođenja pojedinih faza tranzicije obrambenog sustava Bosne i Hercegovine (točka 3.2. Izvješća);
- Ministarstvo nije usvojilo program stručnog usavršavanja za 2006. godinu (točka 3.3. Izvješća);
- Nedovoljno pouzdan sustav internih kontrola u dijelu internog nadzora nad pojedinim poslovnim procesima, praćenju i izvješćivanju o izvršenju proračuna (točka 3.3. Izvješća);
- Ministarstvo, u pojedinim slučajevima nije trošilo javni novac sukladno Zakonu o javnim nabavama (točka 3.4. Izvješća);
- Popis sredstava, obveza i potraživanja nije urađen sukladno važećim propisima koji uređuju tu oblast (točka 3.5. Izvješća).

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

M.P.